

A nyelvről és nyelvünk egyik elsőrangú mesteréről.

(Bíró Lajos felolvasása a Polgári Önképzőkör jan. 12. fillérestélyén)

Amióta az emberek gögje, elbizakodottsága miatt Isten a bábeli torony építésénél összezavarta az emberek nyelvét s azok a föld minden részére elszéledtek és aszerint csoportosultak, amint kiki egymásnak a nyelvet megértette, azóta a nyelv szent örökség, drága kincs lett, amely a hasonló gondolkodásúakat, az egy eszmekörben élőket s az egy fajhoz tartozókat a láncszemekhez hasonló szoros kapcsolattal fűzi össze. Idők folyamán szállóigévé vált az az örök igazságot kifejező mondat, hogy nyelvében él minden nemzet. És ennek a mondásnak az igazságát évszázadok, sőt évezredek története szentítette.

A szerepse felemelhet egyes nemzeteket, a sors változásai lesújtathat másokat; ez a nemzet lehet gazdag és nagy, amaz lehet szegény és kicsiny, de mindenkinek egyaránt joga van az élethez. De az élet csak addig tart, amíg az illető nemzet ragaszkodik nyelvéhez, csiszolja, fejleszti azt, hogy az a tudományok, a művelődésnek befogadására alkalmas legyen. Fejletlen nyelvű népnek nincs irodalma, irodalom nélküli népnek nem domborodnak ki jellegzetes tulajdonságai, nincs nevelő, köznevelő eszköze s így lassanként elsoványod, beolvad más népbe. És egyetlen nép sem lehet műveltebb más nyelven, csak a sajátján. Az idegen nyelv művelteké tehet egyeseket, sőt egyes osztályokat is, de egész nemzetek csak a saját nyelvükön lehetnek művelteké, tudósokká.

A magyar nemzet életében hosszú időn át a latin volt a hivatalos nyelv; a románoknál pedig egy ideig a szláv, később pedig a görög. Azonban sem a magyar kultúra, sem a román kultúra nem az említett nyelveken, hanem a saját maga nyelvén fejlődött nagyra. A magyar nyelv fejlesztésének nagy apostola Kazinczy Ferenc volt az ő nyelvújításával, a román nyelvű kultúra alapjait Munteniában az erdélyi származású Gheorghe Lazár rakta le, aki az első olyan iskolát alapította, amelyben minden tárgyat románul adott elő. Ez a nagy román tanító aztán olyan lelkes tanítványokat nevelt, akik a modern Románia megteremtői lettek. Egyik hálás tanítványa Gheorghe Lazárnak halála után negyven évvel síremléket állított ezzel a felirattal:

Amiként Krisztus Lázárt halottaitól feltámasztotta

Ugy támasztottad te is fel Romániát álomból.

Ime a nyelvnek nagy hatása. És az Isten azért akarta, hogy minden nép más és másféle nyelven beszéljen, hogy a világirodalomnak a kultúrája minél színesebb, minél pompázóbb, minél gyönyörűsebb legyen. A kert, a mező, az erdő is különféle tarka virágok egyvelege, a fák különbözősége teszi széppé, kellemessé. Az egyformaság, az egyszínűség lassanként az unalom érzetét váltja ki a keblekből. A különböző nyelvek tehát, amelyekkel az Isten az embereket megáldotta, nem azért vannak, hogy azok átokként nehezédjenek az emberekre és őket mint ellenségeket válasszák el egymástól, hanem azért, hogy mindegyik kifejtse a maga báját, a maga szépségét, hogy ezek a szépségek aztán az emberiségnek gyönyörűségére, hasznára váljanak.

Minden népnek, így tehát nekünk is, kedves a mi anyanyelvünk. Ennek segítségével fejtjük ki leiki tulajdonságunkat, ennek segítségével haladunk a műveltségben, ez hathatós eszköze irodalmunk fejlődésének és egészséges világnézetünk kialakításának. Nyelvünket nemcsak azért kell szerétnünk, mert a sajátunk, hanem azért is, mert egyike a legszebb, a legzengzetesebb nyelveknek. Kazinczy azt mondta, hogy a mi nyelvünk zengzetesség tekintetében az olasz után következik. Reclus, híres francia tudós pedig ezeket írta róla: „A nyelv, amelyen a magyarok beszélnek, nagyon hangzatos, igen gazdag a kifejezésekben, igen gazdag a formákban: harmonikus, de nem erőltet, költői, de nem gyermekes.” Ha egy nagy és híres nemzetnek mult századbéli nagy tudósa ilyen di-

caérológ nyilatkozott nyelvünkről, akkor kétségtelen, hogy annak szépsége nem hagyhatta ériatetlenül a mi irónkat sem. Nem is hagyta. Prózairóink és költőink számosan és számtalanszor megénekelték és magasztalták annak szépségét.

Ábrányi Emil egyik szép költeményében a többek között így magasztalja nyelvünket:

»Pajzán, derűs vagy, mint nőink szeme,
S erős, szilárd, mint hőők jelleme,
Gyöngéd vagy és lágy, mint menybolci kék,
S dörögni úgy tudsz, mint villámok ég.
Minden, mi fejben, vagy szívből fakad,
Tőled nyer pompát, színdus szavakat:
Nagy eszme, érzés oly ragyogó bőd,
Mint egy király az ünneplő bibort!«

Mint minden a világon, úgy az egyes nemzetek nyelve is folytonos változásnak, fejlődésnek van kitéve. Változik a nyelv már az egyes egyének életében is, hogy ne változék tehát a nemzetek életében is. Másképpen beszél az ember fiatal korában, másképpen férfi és öreg korában. Ezt a folyamatot látjuk az írók életében is. Másképpen írnak ők is életüknek különböző szakaszaiban. És az írók azok, akik a nyelvet folytonosan fejlesztik, tökéletesítik, új szavakkal gazdagítják, hajlékonyabbá, fordulatosabbá teszik. „Mind bábmulatos eszköz a nyelv a nagy író-művészek kezében! Folyton élünk vele és szilaj sejjük mélységét, fordulatoságát, jellemző erejét. A költők mintegy bányát építenek benne, új nyelvanyagot hoznak felszínre, mélyebb, színesebb jelentést adnak a közkeletű szónak, feltámasztanak elhalt kifejezéseket, ismét megaranyoznak elfakult kifejezéseket és meggazdagítják és bővítik lelkünket azzal, hogy meggazdagítják és bővítik nyelvünket.” (Riedl Frigyes.)

(Folytatása a jövő számban.)

HÍREK.

Január 23.

Az ideai farsang

egyik legsikerültebb mulatságának igérekzik a Polgári Önképző Egyesület február 13-iki jelmezes fillérestélye. A rendezőség mindent elkövet a siker érdekében s főképp arra törekszik, hogy egy minden tekintetben kifogástalan, a jó izlést is kielégítő jelmezes estélyben legyen része a közönségnek. Éppen ezért felkéri különösen mindkét nembeli ifjúságunkat, hogy mentől többen jelenjenek meg jelmezben. A rendezőség a maga részéről előre is igéri, hogy a legkörülményesebben fog eljárni s ügyelni arra, nehogy egyesek az estély hangulatát megzavarják s hogy a maszkákkal szemben a közönség is a kellő lovagiasággal viselkedjék. Az estély zártkörű volta is azt a célt szolgálja, joga lévén a rendezőségnek a meghívó előmutatását követelni s ez alól, természetesen, a maszkák sem lesznek kivételek, hogy így megakadályoztassék a jelmezek leple alatt oda nem illők bejutása az estélyre. A rendezőség esetleg a jelmezek beszerzéséről is gondoskodik kölcsönzés útján. Aki igénybe akarják venni, szíveskedjenek Képiró Lajos fodrászüzletében érdeklődni, hol felvilágosítást nyerhetnek, hogy a rendezőségnek milyen jelmezek állanak rendelkezésre, s amennyiben óhajtják, a rendezőség beszerzi azokat, hogy ezzel is segítségére legyen a közönségnek. A jelmezek sokaságán és tarkaságán kívül konfetti, szerpentin, világposta, tombola, amerikai árverés stb. fogja az estély hangulatát és kedélyességét fokozni. A legszebb és a legcsunyább maszk értékes jutalmat kap, s ezen kívül több kisebb jutalmat is lesz a feltűnőbb maszkák jutalmazására. Szóval, csak közönségünk től függ, hogy egy estélyre feledve az élet mostohaságát, ezer baját, igazi farsangi hangulat és jókedv emlékeztessen a régi jó idők sikerült jelmezes estélyeire. Bővebbet a falragaszok és a meghívók fogják majd közölni. Cs.

Előléptetés a pénzügyigazgatóságnál. Sima Kelemen pénzügyi tisztviselőt (agent de constatare) a pénzügyminiszter pénzügyi ellenőrré léptette elő. Az új ellenőr az oklándi és udvarhelyi adóhivatali kerületekben fogja az ellenőri szolgálatot végezni, Török Géza, az eddigi oklándi kerületi

ellenőr pedig a pirajdi és az ujoonon megyékhöz csak ott erdőszentgyörgyi adóhivatali kerületeket kapja.

Halálozás. Bogárfalvi id. Simon János, Udvarhely megye törvényhatósági bizottságának volt tagja, Bogárfalva község képviselőtestületének, a róm. kath. egyháznak és iskolaszéknek állandó tagja, életének 80 ik évében f. hó 17 én Bogárfalván elhunyt. Temetése nagy részvétellel ment végbe, a vármegye területéről nagy számmal gyűltek össze mindazok, akik ez egyszerű, erős lelkű, székely embernek munkásságát ismerték a multban. Temetését f. hó 20 án d. e. 10 órakor Kis János máréfalvi esperes a környékbeli papság segédletével végezte. A sirnál megható és igazán átérzett szavakban Gergő Simon a község képviselője mondott utolsó Isten hozzát, megemlékezvén az elhunyt mindazon szép cselekedeteiről, amelyeket, fájának, egyházának és embertársainak érdekében mindig készséggel teljesített. Elbucszattatta gyermekeitől, unokáitól, deduokáitól, végül ismerőseitől, vagyis az egész összegyűlt gyászoló közönségtől. Végül a szentléleki teámpomban szentmise volt, amelyet szintén Gergő Simon mutatott be az egek urának az elhunyt lelkéért. Nyugodjék csendesen.

Az új ut melletti megállóhely régi óhaja és érdeke volt a városi polgárságnak. Anuak idején nagy utánjárásal sikerült is ezt kivívni. Városunk polgármestere több ízben is eljárt Brassóban és Bukarestben, míg aztán tényleg elérte azt, hogy a város központjában lakó polgár a város központjában is szállhatott le a vonatról. Egyszerre azonban beszüntették a megállóhelyet. Akkor Nagruju polgármester megígérte a nála deputációban megjelent polgároknak, hogy addig nem nyugszik, míg az új utnál ismét meg fog állni a vonat. Igéretét be is váltotta, addig kopogtatott a Nagurak ajtaján, míg f. hó 22 én valóban lejött a C. F. R. által delegált komisszió Alexandru Cnski vezérfelügyelő, Esigmann Adolf főfelügyelő mérnök és Reiner János igazgató személyében. A polgármester és a városi főmérnök bevonásával hosszas vitátták a megállóhely kérdését, míg végre teljes megegyezéssel vették föl a jegyzőkönyvet, hogy ez a megállóhely nemcsak szükséges, de életkérdése is a városi polgárságnak. A megállóhely jóváhagyása, úgy tudjuk, a felvett jegyzőkönyvtől függ, ez a jegyzőkönyv pedig, hála a polgármester, főmérnök és állomásfőnök határozott fellépésének, úgy készült el, hogy a megállóhelyre két héten belül már számítani lehet.

Iskolalátogatás. Folyó hó 21 és 22 én a szebeni közoktatásügyi felügyelőség két kiküldöttje látogatta meg városunk középiskoláit: Brau inspektor general és Orgidan inspector. Először együtt az állami liceumot látogatták meg, majd Orgidan inspector a ref. kollégiumot és a kath. főgimnáziumot kereste fel.

A helybéli kereskedőtársulat elnöksége a tagokat értesíti, hogy körhelyisége 24 én, vasárnap a Szabó Károly féle vendéglő fölött megnyílik.

Közintézmények új elhelyezkedése. A reformok jegyében megindult ujesztendő, ha egyébben még nem is, a közintézmények más épületbe való áthelyezése tekintetében már is hozott változásokat. A csendőrszázad parancsnoksága a megyei takarékpénztár épületének emeleti részéből a csendőrszakasz által a multban lakott és az állomással szemben levő épületbe költözött, a megüresedett épületrész pedig az állami polgári leányiskola foglalta le. Az árvaszéket a járásbírói épületbe helyezték át, az árvaszék eddigi hivatali helyiségeiben pedig az államépítészeti hivatal működik.

A Brassói Lapok felelős szerkesztője: Kocsis Béla a napokban érte meg újságírói működésének 30-ik évfordulóját. Ez alkalommal a lapváltalat maga, a kollegák, Brassó város számos kiválósága meleg ünneplésben részesítették az érdemes, derék újságíró, ki távolabbi helyekről is sok üdvözlőt kapott.

Egy utazóbunda eladó, megtekinthető Nagyalambfalva állomáson.

Nézzon utána mindenki, felvan-e véve a választói névjegyzékbe, s ha nincs, sürgősen kérje felvételét!

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik felmentetlen edes atyánk, bogárfalvi id. Simon János temetésén megjelentek, fájdalmunkban és veszteségünkben részvételt voltak, ezuton moudunk hálás köszönetet. A gyászoló család.

A Polgári Önképzőegylet f. hó 26-iki fillérestélyeinek érdekes műsora a következő: 1. Nyitány: Halász Róbert zenekara által. 2. Szabadelőadást tart. Embery Árpád 3. Szaval: Rajk Erzsike. 4. Monológ: Gállovics József 5. Énekel: Csikmántori József 6. Szaval: Szabó Gyula. 7. Monológ: Fazakas Proska. 8. Kuplézik Kerestely Gyula. 9. Dialog: Dronka Titusz és Elekes Piroška. — Ruzdezők: Fazakas Proška, Nagy Ruzsika, Baczó Béla, Csörgőfy László.

Az Önkéntes Tűzoltó Egylet január 9-iki estélyen felülkötésű estével az alábbiak járultak hozzá az estély jövedelmének nagyobbitásához: az Udvarhelym. T. p. t. R. T. 1000 L. Jódai Gábor dr., Gunczy Gábor dr., Nagy Lajos dr., Harwig István dr., Rösler Károly, Nagy K., Barabás Dénes 500—500 L., özv. Broznyay Pálné, Asztalosok és Lakatosok Egylet, Kocz Armin 300—300 L., Szöllösi Ödön dr., Kovács István 250—250 L., Guttman Samu, Csánu Miklós, Orbán Bandi, Kiss István, Hancu József, Lőrinczy és Zakariás, Kocz András, Kassay F. István, Imrich Vilmos, ifj. Kovács Dénes 200—200 L., Luka Ferenc, Csörnik Andor 180—180 L., Hirsch Hermann, Szöllösi Samu 160—160 L., özv. Bodrogi Sándoré, Sebesi Ákos dr. 150—150 L., Szabó Dénes 120 L., Farnengel Gyula 107 L., Schuller Rózsa, Huber Endre, Kibédy Zsigmond, Vida Gyula, Kovács Lajos, Orbán Dénes, özv. Antal Péteré, Szabó Endre, Márk Albert, Szabó Károly, Váro Géza dr., Kálmán József dr., Orbán Domokos dr., Pál Gyula dr., Barsay és E. z. t. g. V. V. netsek József dr., Looz Frigyes, Heitz Adolf, Fritz Karoly Csátó Iure, Lányi Ernő, Kovács Adolf, Orbán Balázs, Dénes Gábor, Kun Béla, Eroszt György, Uagár József, Martonovits Szilárd, Soha Aladár, Höhr Johanna, Székely János, Tassaly József, J. Gucea, Kovács Gergely Rajk József, Samsou Lajos, György Viktor, Gaspár és Papp, Forró Géza, David Dzsó, Ferenczy Károly, Fancsali Bálint, Dragomán Domokos, Zimay Ferenc, Pál Sándor, Zakor Eadre, Kovács József, Finkér Béla dr., Burszán Sándor, Ferenczy Ferenc, Banca Generala, Kocz Gyuszi, Andreias György, Szabó György, id. Kovács Dénes, id. Ehrlich Béla, Körtvélyfay József, ifj. Peter József, Verestói Dániel, Nemes Marton dr., Metz István, Jakab Gyula, Ritter Lipótné, Schubert János, Valentik Eadre, Szabó Viktor, Dobrai Ferenc, Bokor György, Flórián Kristóf, Barkóczy Albert 100—100 L., Dézay Eadre, Stef József, Záruc Antal, Ugron Ákos, Székely János, Huber Antal 60—60 L., Lőrincziné Tamás Ilka, Kerekes Árpád, Klein Albert, Iacze Kálmán 50—50 L., Szakás Gyula, Szabó József (szabó), Török Arthur, Nagy Pál, Lobi N. 40—40 L., Postás, N. N., Simó Béla, Boda Elek, N. N. 20—20 L. — Az Önkéntes Tűzoltó Egylet parancsnoksága ez uton is köszönetet mond a nemesszivű adakozóknak, valamint Zsigmondovits Vilmosnak, aki a termet teljesen ingyen bocsátotta rendelkezésre, s általában az estély sikerét támogatásával elősegítette.

Immár a legszeleőbb körü érdeklődés mellett, a közönség nem is remélt nagy számban való jelenlétében folyt le a helybéli Jótékony Nőegylet 20-iki, szerdai fillérestélye a Barkóczy-féle vendéglő helyiségeiben. Mindezt a lakosság különböző rétegei közti harmónia megteremtődésének biztató jele, melynek még szilárdabbá válása is remélhető ezek után. Ha ez valóban eléri, olyan eredmény lesz, melyért az egylet vezetőségét, az estélyek kezdeményezőit minden elismerés megilleti. Az estélyen egy kedves ötletű kis egyfelvonásot Embery Piroška, Kovács Nusi, Csandor Jenő és Ungvári János, látkető élénkséggel, sok derűtséget keltve mutattak be. Bálinth Ignác férfiás, meleg hangján sok ujrázást kiváltva énekelte. Végül igen nagy sikere volt Tomcsa Sándor szereplésének, aki ugyanolyan ötletes és eredeti konferálónak bizonyult, mint a milyennek őt eddig karikatúra-rajzolóul és humoros stílusztául megismerhettük. Szóval

Háziaszszonvok szives figyelmébe ajánlom, hogy mindenféle főzések fél- és Kacsav-hadonóhon

és rajzban mindenkinek megc-ikpedte az éles szemmel meglátott ferdeségeit, amiken, persze, maguk az „áldozatok“ múltattak a legjobban. Vagyis: a leg teljesebb sikere volt, ami záloga annak, hogy kiváló karrikaturistának, humoristának és konferálóknak februári önálló estélye is mindeképpen pompásan fog sikerülni.

Vallásos estély. Az Erdélyi r. kath. Népzövevény helybeli tagozatának hitbuzgalmi szakosztálya (Oltár-egylet) f. hó 25-ikén, hétfőn este 8 órai kezdettel a r. k. főgimnázium tornatermében műsoros estélyt rendez a következő műsorral: 1. Szaval. Bíró Lajos főgimnáziumi tanuló. 2. Felolvasást tart: Hartwig István dr. 3. Énekel: Szabó Iuska, zongorán kísér: Tompa Lászlóné. 4. Szaval: Soó Kató. 5. Beszédet mond: Orbán János székelykereszturi r. kath. plébános. Az estély rendezői: Nagy Lajos dr.-né, Szabó Dániel és Szabó Károly.

A filharmónikusok jövő heti próbaprogramja: kedd: zenekar és szoprán, „Itt László, Sarolta, Katrina, szerda: Ripp, III felvonásbeli Alis, péntek: zenekar és tenor, basszus, Derrick, szombat: Ripp, László, Katrina, Vanderbilt, Sarolta, Nck és Derrick.

Az elemi oktatás új tanterve, a Program Analticá magyar fordításban Gyerkes Mihály közremunkálásával megjelent és az minden könyvkereskedésben kapható. Ez az új miniszteri tanterv az elemi oktatásról szóló törvény kiegészítő része, s már a jelen tanévben érvénybe lépett és így kötelező úgy az állami, mint a felekezeti iskolák tanítási anyagára nézve egyaránt. Három részből áll: az első az óvodai foglalkozásnak, a második az elemi iskola alsó és felső tagozatának és a harmadik az iskolából abszolváló vizsga nélkül kikerült felnőtt ifjúság továbbképzésének tananyagát írja elő, az oktatási időt szabja meg és a tanítás módszeres kivitelét ismerteti. Az új tanterv egy szerszám tananyagbeosztás is, s így az minden fokozatu és jellegű iskolánál nélkülözhetetlen, miért is annak beszerzését az érdekelt tanítók és iskolások részére, melegen ajánljuk. Ára 50 leu. Kiadja a Tanítók Lapja kiadóhivatala Odorheiu.

Kosaras táncvigalom lesz, műkedvelői előadásal egybekötve Feliceni—Felsőboldogfalva községben f. hó 31-ikén, fél 7 órai kezdettel a Népház termében, harmónium beszerzése javára. Az estélyen, Bakonyi Károly kedves és népszerű daljátékát, az Obsitos fogják előadni igen ügyes műkedvelők. Az előadást pedig a városunkbeli szimfonikus zenekar fogja kísérni Kiss Elek karmester vezetésével. Így tehát minden kilátás megvan arra, hogy az előadás pompásan fog sikerülni.

Kibédi Sándor, a rendkívül eredeti tehetségű fiatal költő Tengerzugás címen rövid időn belül Kolozsváron új verskötetet ad ki, a melybe újabb költői munkássága legjava termését válogatta össze. Kibédi érdekes és újszerű tehetsége már előbb megjelent kötetében megnyilvánult s azokkal méltó feltűnést is keltett, Erdély határain túl is. Új kötete elismertetését előreláthatólag még növelni fogja. Egy rendes példány ára 80, amatőr-példány ára 150 leu. Néhány napig elő lehet rá jegyezni szerkesztőségünkben is.

„A Népművelés Vezérkönyve. Tanítók Utmutatója“ cím alatt Gyerkes Mihály ig. tanítónak, a Tanítók Lapja szerkesztőjének az iskolai közigazgatásról, az iskolatársadalmi és iskolán kívüli szociális működésről szerkesztett népkulturális vezérkönyvét vetjük a közeli napokban. A nép gyermekeinek oktatása és nevelése az iskolai tanulmányok rendén a tanítónak hivatásbeli feladata, mely teendőket pontos végzésére a könyv első felében találunk kimerítő utasításokat; folytatónak pedig a népek társadalmi és gazdasági alakulatokban való továbbképzésére, az egyes szervezetek megalakítására és ezek révén a nép előhaladását mutató eredmények megnyerésére ad célterüli és mindenben követésre méltó irányításokat. Az állami és felekezeti oktatást, valamint a tanítókart-érintő

Beretvás pasztilla a lagmakacsabb fejfájást is elmulasztja

részleteken kívül a nép körében megvalósítandó összes szervezeteket ismereti. azokat a „Népművelési Egylet“ címe alatt működő vezérregyesület szárnyai alá helyezi, melynek ügyvezető igazgatójaul a tanítót javasolja. A többi szervezetek pedig, mint ezen főegyesület alosztályai, több-kevesebb kapcsolattal, mind ennek kebelében működnek. A felnőttek társadalmi mozgalmának és szervezeteinek kulturháza: a Népművelési Egylet Otthona helyes elrendezéséről, az utasításokon kívül, hét részletből álló műszaki építési tervrajzot is ad az utmutató. A könyv jelentőségét e számbanban más helyen is érintjük, s esetleg egy két részletére még alkalmunk lesz visszatérni. Ezelőre annyit megállapíthatunk, hogy a könyvet nagyon érdemes mindenkinek megismerni és utmutatásait követni. Ez esetben a helyes eszköz, a követésre méltó buzdítások, előreláthatólag sok embert fognak kulturmunkára ösztönözni, hogy aztán ennek elkövetkezendő hasznát majd száz és ezer ember élvezze. A könyv beszerzése ajánlható úgy a nép hivatott vezetőinek és szülőknak, mint az intézményeknek és könyvtáraknak egyaránt. Ára 100 leu. Kiadja a Tanítók Lapja kiadóhivatala Odorheiu

A helybeli református egyház 17-iki vallásos estélye megint igen nagy érdeklődés mellett folyt le; a kollégium zsufolt imaterméből sokan ki is szorultak. A program minden száma jól sikerült és hatást keltett. Bró Sandor bibliaolvasása és Vajda Ferenc felolvasása ismét rávallott a két elismert, kiváló egyházi szóokra. Gál Áron — Bankó József zongorakísérete mellett — éneke, Árkádián, Emma kedves dalolása, melyet Putnoky Aranka kísért, a Csépi Rózsika által előadott melodráma — Mark Mauci zongorakísérete mellett — mind hozzájárultak az estély sikeréhez úgy mint Széles Zsigmond ügyes szavalata is. A Kiss-Bádeanu—Zárug—Ughváry-féle vonósnégyes is, megint nagy tettszést keltve, szerepelt.

A polgári csoport tánciskolájában f. hó 24-én és a után minden vasárnap koszoru a Sinkovits- vendéglő termében. Rómay S. József okl. táncanár.

A székelykereszturi ipartestület a napokban az elaggott iparosok javára színelőadással egybekötött táncmulatságot rendezett. Színré került a „Tot leány“ című népszimónia, melynek előadása oly szépen sikerült, hogy a legszigorubb kritika is csak elismeréssel adózhat úgy a rendezőknek, mint minden egyes szereplőnek. Fegyelm-zettséget, összetartást és magas kultur-nívóját tán sohasem mutatta be szebben a székelykereszturi iparosság, mint e színdarab keretében. Szász Gábor rendezői képességének egyik legfontosabb értéke, hogy a szereplők úgy osztja be, hogy ki-ki a neki legmegfelelőbb szerepet játsza. Ifj. Nagy Samu volt Hanka, a tot leány. Szép ruhájában, bájos hangjával és kitűnő alakító képességével olyan, mint egy nagyvárosi színház kedvelt primadonnája, Zichler Vilma az igazi kardos magyar asszony, ki mindvégig meglepő ügyességgel játsza szerepét. Kovács Mariska utólrhetetlen ügyességgel alakítja a javasasszonyt. Feltűnést kelt Nagy Elizke, mint bájos kis gyámleány. Nagyon ügyes volt Radó Ilonka a szolgáló szerepében. Erőss Gizi, Erőss Mariska és Györfi Annuska szintén ügyesen játszták szerepüket. Szánthó János, mint Bobolya, s oly művészettel játszta szerepét, hogy valósággal elragadta a közönséget. Éneke, tánca és játéka bármelyik színpadaak becsületére válna. Nagyon ügyesen alakította Petre Bálint a „Gyarmati gazda“ szerepét s nagyon ügyes volt Szabó Gyula, a Bándi szerepében. Kolombán Jenő a baromoros szerepét, Györfy Lajos a Lipták szerepét, pompásan alakította. Kovács Béla táncát és ügyesen utánzótt tótos kiejtését többször megtapsolták. Ügyesen játszták szerepüket Derzsi Zoltán, Szász György és Székely Lajos. A tánc és jókedv reggelig tartott. (Térszúke miatt késett.)

Kutyavilág. (Panaszos levél.) Nem ez a világ kutyás, hanem sok benne a kicsiny és nagy kutyá, különösen itt városunkban. A kutyatartó (tehát nem a kutyás) emberek meg olyan önzetlenek, hogy nevelt kutyáikat a nagyközönség rendelkezésére bocsátják tartás és kutyálkodás céljára. Pedig jobb volna, ha otthon, őiben és ágyban tartanák, legalább a reggeli időben hogy a korán iskolába vezető gyermekeket ne tartásállandó rettegésben a tízes csoportokban barangoló kutyacsordák. Egy kis éberebb gondozása és otthontartása a kutyáknak még a veszettegtől is mentesítene őket és a kutyák marása következtében Pasteur intézetbe kerülő embertársainkat. Nekünk drágák az emberek, a gazdáknak meg a kutyák, tartásuk hát otthon őiben, ágyban, vagy őiban, de ne az utcákon.

Gazdabál lesz f. hó 23-án Kolozsváron a Központi szállóban este 9 órai kezdettel. A bál iránt Erdély-szerte nagy érdeklődés nyilvánul meg, amiből arra lehet következtetni, hogy a bál, mint tervezve is volt, tényleg az erdélyi gazdaközönség fehér asztalal való kedves találkozója lesz.

Tisztviselők és tisztok részére egy (eitt) kúria tánciskolát nyitnak, hol a legújabb táncokat: Tango Royal, Chimmy, Hupa Hupa, Florida, E. Raleó Charlton s. b. fővárosi műtára tanítom. Beiratkozni lehet Z. Székely János könyvkereskedésében. Rómay S. József okl. táncanár.

Tanulót felvesz György Viktor fodrász.

Könyveket könyvtárakat magas áron vesz Z. Székely János könyvkereskedése.

KÖZGAZDASÁG.

Bár még nincs itt a műtrágya használatának ideje, de ismerve népünk természetét, már most meg kell a mozgalmat indítani a műtrágyamegrendelések érdekében.

Nálunk, ha szórványosan is, a gazdák kétfajta műtrágyát használnak. A méz-nitrogént és szuperfoszfátot. Földjeink általánosságban nem szenvednek mézhiányban, de annál inkább szükséges földjeinkre a foszfor. Ha tudjuk azt, hogy a szalmás terményeink igen sok foszfort fogyasztanak, s az istállótrágya a hiányzó foszfort nem pótolja, ha tudjuk, hogy a foszfor segíti elő a mag fejlettségét s óvja meg a gabonát a megdüléstől, erősebb, ellenállóbb lévén a szalma, s végül, ha beismerjük gazdálkodási rendszertelenségünket, a mikor ugyanazon a földön minden harmadik, de legtöbb esetben, már a második évben szalmás gabonát (buza, rozs, árpa, zab) termelünk, önkéntelenül be kell igazolódnia, hogy a szalmás gabona termelésének gyakori sikertelensége a kellő foszfor hiányára vezethető vissza.

Eppen ez okból szükséges nekünk, ha nehezen is barátkozunk meg a gondolattal, a szuperfoszfát használatát olyan általánossá tenni, mint az istállótrágya használatát.

Első tekintetre a szuperfoszfát használatára vagy tehernek látszik. De ha figyelembe vesszük azt, hogy nem minden gazda képes istállótrágyájával földjeit jó karban tartani, s így ezt drága pénzben kell beszereznie, ha tudjuk, hogy egy hold föld rendszeres trágyázására 60 rendes szekér istállótrágya szükséges, s melynek vételára, nem számítva a kihordással és elterítéssel járó nagy munkát, szekerenként kb. 30 leuba belekerül, s végül, ha tudjuk azt, hogy e 60 szekér istállótrágyát nagyon is pótolja 30 szekér természetes trágya és 100—140 kgr. szuperfoszfát, könnyen ki lehet számítani, mi a különbség 60 szekér istállótrágya, illetve 30 szekér istállótrágya, és mondjuk, 140 kgr. szuperfoszfát ára között, a mikor még a szuperfoszfát kilogrammonként 4 leuba s szétszórása igen csekély fáradságba kerül.

A szuperfoszfát alkalmazása na-

gyon kifizeti magát a kaszálókon és a mesterséges takarmányok (lohere, lucerna) termelésénél. Ezt már nagyon sok gazda tapasztalhatta. A takarmány minőségét nagyon javítja, s itt nálunk, ahol az ugynevezett „szőrűfűves“ kaszálók igen gyakoriak elengedhetetlen lenne.

Gondolkozzanak tehát gazdáink s a meenyiben megrendeléseket akarnának eszközölni, forduljanak alant írottához.

A gyümölcsfa oltványok iránt már most nagy az érdeklődés. A meenyiben vármegyénkben olyan községi, vagy magán faliskola lenne, a honnan nagyobb mennyiségben volna kifogástalan és teljesen megbízható oltvány beszerezhető, a mennyiséget, faj és ár megjelölésével tudásnak Varró E. kkel. Egyben az igénylők is érdeklődjenek nála.

V-ó.

A metelykór a községekben ijesztő mervben szedi áldozatait a jubok között, a gazdák még most sem kapnak észbe, pedig a jubok egy része még most is megmenthető volna. Hiába, csak az okos tanul a más kárán.

Piaci árak. A buza 125—145, rozs 98—150, árpa 85—90 zab 45—50, tengeri 75—85, burgonya 22—30 leu vévanként. V-ó.

Kiadó: a Könyvnyomda Részvénytársaság Odorheiu—Székely udvarneiy

Hirdetmény.

Értesitem a város közönségét, hogy az 1926 évi városi adók megállapítása az alább megjelölt napokon a városi adóhivatal helyiségében minden nap délután 3 órakor eszközöltetik.

Felhivatnak tehát az összes lakók, háztulajdonosok, ügyvédek, magántisztviselők, kereskedők, földmivesek s bármiféle ipart üzők, hogy az alább megjelölt napokon saját érdekükben pontosan jelenjenek meg.

Január 25-én Temető-utca, Iskola-utca.
 „ 26-án Rózsa-utca, 1—37 ház-ig.
 „ 27-én „ „ 2—50 „ „
 „ 28-án Bem-utca, To-utca.
 „ 29-én Eötvös-utca
 „ 30-án Petőfi-utca.

Február 1-én Orbán Balázs u. 1—39 sz.
 „ 3-án „ „ „ 41—81-ig
 „ 4-én „ „ „ 83—135 „ „
 „ 5-én „ „ „ 2—40-ig
 „ 6-án „ „ „ 42—82 ig
 „ 8-án „ „ „ 84—126 „ „
 „ 9-én Kókereszt-tér, Tibád-u.
 „ 10-én Tábor-utca.
 „ 11-én Solymosy-utca.
 „ 12-én Bálint-utca.
 „ 13-án Szent Imre-u. 1—43 ig.
 „ 15-én „ „ „ 45—95 „ „
 „ 16-án „ „ „ 2—74 „ „
 „ 17-én „ „ János-u. 1—51 „ „
 „ 18-án „ „ „ 53—71 „ „
 „ 18-án „ „ „ 2—30 „ „
 „ 19-én Király-utca.
 „ 20-án Arpád-utca.
 „ 22-én Vár-utca.
 „ 23-án Attila-utca.
 „ 24-én Kornis-utca.
 „ 25-én Küküllő-utca.
 „ 26-án Wesselényi- és Mikó-utca
 „ 27-én Farczádi-utca.

Március 1-én Kadicsfalvi-utca.
 „ 2-án Deák-tér, Batthyány-tér.
 „ 3-án Kossuth-utca 1—63-ig.
 „ 4-én „ „ 65—123 „ „
 „ 5-én „ „ 2—60 „ „
 „ 6-án „ „ 62—130 „ „
 „ 8-án Bethlen-utca 2—64 „ „
 „ 9-én „ „ 1—51 „ „
 „ 10-én „ „ 53—101 „ „
 Odorheiu, la 22 Ianuarie 1926.

Lakatos
 sef de birou.

Három szobás és konyhás lakóházat külön nyári konyhával, külön udvarral és kerttel, istállóval, csürrel, kuttal, 200 ööl területen, szabad kézből potom áron eladunk.

Dr. Kassay és dr. Pál
 ügyvédek.

Az ország bármely részébe vállalom személyszállítást autóval: ifj. Barkóczy Albert.

x **Kőház**, 2 szoba, konyha, pince, kerítet eladó Str. Coșca (Atrila utca) 12. sz. s. Értekezni lehet ugyasott.

Eladó:

a Str. Regina Elisaveta (Báthory-u.) 1 szám alatti 4 szobából, 2 verandából, konyhából és mellékhelyiségekkel álló alapincézett földszintes kőház, nagy kerttel és az udvaron különálló 2 lakrészes faházzal; mellette 2 külön bejárattal telek, mindkettő lakóházas felépítménnyel. Felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

Eladó 1 drb új hajtókocsi, 1 drb új 4 üléses faszán: Kovács Ernőnél Odorheiu, Strada Regele Carol 15.

A hatvan éve fennálló Szemerjay-féle könyvkötészet Odorheiu (Székelyudvarhely) eladó.

Jó házi koszt kapható: Bul. Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 53 szám alatt.

A nagyérdemű közönséget értesítem, hogy üzletemet **Str. Principesa Elisaveta (Bethlen-utca) 44. szám** alá az unitárius templommal szembe áthelyeztem. Alázattal kérem megrendelőimet, sziveskedjenek úgy, mint eddig támogatni. Tisztelettel: **Paál Gyula**, cipész.

Olcsón eladó egy jó gyártmányú hosszú koncert-zongora. Bővebbet a Könyvnyomda R.-t. üzletében.

Értesítés.

Kizárólag csak Szőlősi Samu szeszgyárából eredő finomított szesz italok, palackozott üvegekben finom tea-rumok, jó zamatos asztalborok és mindenféle édesített italok valódi szilviorum eredeti minőségben és gyári raktári áron kaphatók Lebovits Géza vegyes kereskedésében a szombafalvi vasút mellett, ahol mindenféle fűszerárú legpontosabban lesz kiszolgálva. Szives pártfogást kér: **LEBOVITS GÉZA**, vegyeskereskedő.

Eladó.

Az összes butorraktáram készletét mélyen leszállított áron kiárusítom, ahol a legmodernebb **háló- és ebédlő-garnitúrák** vásárolhatók. Plusz ebédlő diványok nagy választékban kaphatók. — Továbbá olcsóbb festett butorok és székek is kaphatók. Megrendeléseket bármilyen kivitelben elvállalom: **Balázs Károly utóda** kész butorraktára Odorheiu, Bul. Reg. Ferdinand 27 sz.

No. 149—1927.

Publicațiune de licitație.

S. aduce la concurs publică, că pe baza dispozițiilor cuprinse în ordinul Mini-terului de Finanțe No. 250995—1925 în ziua de **Marti 26 Ianuarie 1926 ora 11 a. m.** în curtea D. ui Ioan Garabas (Odorheiu, Str. Boulevardul Regele Ferdinand No. 27) cu acc p area formativă lor legale de că a Comisiunea Județată de Licitație publicație publică se va vânde un motor de benzina orizontal de 14 HP cu semnarea 827 MÁV M. B. 17 $\frac{1}{2}$ care a fost dat în primirea D. ui Ioan Garabas ca căruitor de sechestru și unde se poate vedea de smatori până la ziua licitației.

Odorheiu, la 9 Ian. 1926
Adm. tor financiar: S. f. de serviciu: G. V. Anastasiu. Biláza.

Reg. Carol (Orbán Balázs)-utcai lakasomat átcserehném 3 szoba konyhával bent a város közt. Siroky Ágoston.

Dela Primăria orașului cu consiliu Odorheiu.
No. 2168—925 adm.

Publicațiune.

Primăria orașului Odorheiu dă în arandă pentru 3 ani teritoriul, proprietatea orașului din piața de lemn, care a fost până acum arandat de Farkas Sámuel prin licitație publică cu oferte închise conf. legii contab. publice.

Ofertele se primec până la 6 Februarie biroul de registratura al orașului.

Condițiile de licitație se pot afla la contabilitatea or.

Deciderea ofertelor și hotărârea va fi la 6 Febr. la ore 9 în biroul contabilității.

Oodorheiu, 16 Ian. 1926.
Primăria orașului Odorheiu

Üzlethelyiségek

1926 április 24-től **KIADÓK**: a régi kollégium épületében 5 helyiség, a Bul. Regele Ferdinand (vált Kossuth-utca) 13 szám alatti és a Bárány-vendéglő. Értekezni lehet a **Gönczy Gábor dr.** ügyvéd, kollégiumi jogtanácsos irodájában.

Ház eladás.

Cristur—Székelykeresztúron a főtéren fekvő emeletes ház üzlethelyiséggel és raktárral, valamint négyszobás lakással, mellékhelyiségekkel és kerttel önkéntes nyilvános árverés útján eladatik **Cristur—Székelykeresztúron 1926 évi január hó 26-án d. u. 2 órakor**. Kikiáltási ár 500.000 leu, bányapénz 10%. Bővebb felvilágosítást ad:

Zimmermann Ottó dr., ügyvéd Segesvár.

Eladó vizimalom

— 4 kövü — utkeresztésnél, a Nagyküküllő egyik legforgalmasabb pontján, gyalpufésülövel, lakóházzal és gazdasági épületekkel, kb. 6 kat. hold ingatlanal együtt $\frac{1}{2}$ részen. Cim a kiadóhivatalban.

Dela primăria orașului cu consiliu Odorheiu.

No. 1706—1925. adm.

Publicațiune.

S. aduce la concurs publică că în ziua de **20 Februarie 1926 ora 10 a. m.** se va face licitație publică cu oferte scrise și închise în localul primăriei orașului Odorheiu pentru vânzarea materialului rămas dintr-un acumulator demontat „Tudur J 12”. Vor fi vândute cca:

700 kg. placă de plumb
1000 „ uncol de plumb
270 buc. vase din sticlă
120 kg. arandă reșie
200 kg. plumb masiv

Ofertele vor fi însoțite cu o garanție provizorie de 10% în numerar depusă la biroul uzinei electrice orașului Odorheiu, unde va fi pătit și suma în trezoreria imediat după licitație.

Materialul vândut se poate vedea oricând la stabilimentul uzinei electrice. Primăria orașului.

Vásznak, paplanok, bál ruha-ujdonságok, férfi öltönyszövetek legolcsóbban HIRSCH RUDOLFNÁL szerezhetők be.

Odorheiu rt. város tanácsától.
Szám: 2168—925 k. i.

Hirdetmény.

Odorheiu város tanácsa hasznos bérbe adja nyilvános árverésen, a város tulajdonát képező, a fapiacra levő és eddig Farkas Sámuel által bérelt területet 3 évi időtartamra.

Zárt ajánlatokat február 6-ig fogad el a városi iktatóhivatal.

Részletes árverési feltételek megtekinthetők a városi számvevősnél.

A zárt ajánlatok felnyitása és az azok feletti határozathozatal február 6-án 9 órakor lesz a városi számvevőség hivatalában.

Odorheiu, 1926 jan. 16.
Városi tanács.

Str. Regele Carol (Br. Orbán B.-u.) 8/a szám alatti emeletes ház eladó, esetleg a benne lévő üzlethelyiség raktárral együtt bérbeadható. Felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

Invitare.

Casa de Pastrare din Vlăhița și valea Homorodului S. A.

în ziua de 7 Februarie 1926 la ora 11 a. m. va în locațiul său propriu va ține

adunarea sa generală ordinară

anul XXXIV.

la care acționarii se invitează.

Programă:

1. Raportul direcțiunii și comitetului de cenzori despre anul de gestiune 1925, deciziunea referitoare la distribuirea venitului. Deciziune în chestie descărcării.
2. Alege ea președintele
3. Alegerea direcțiunii și comitetului de cenzori.
4. Modificarea statutelor
5. Eventualele propuneri.

La adunarea generală numai acei acționari au drept de vot, cari cel mai târziu cu 1 ora înaintea adunării generale acțiunile sale împreună cu cupoanele scadente depun la casa instituției.

Bilantul anual s'a sășit în localul institutului spre vedere publică
Vlăhița, la 21 Ianuarie 1926.

Direcțiunea.

Meghívó.

Az Oláhfalva és Homoródméti Takarékpénztár Részvénytársaság
1926 évi február 7-én d. e. 11 órakor az intézet üzlethelyiségében tartja

XXXIV. évi

rendes közgyűlést,

melyre a részvényesek ezennel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1925 üzletéről és a nyereség felosztására vonatkozó határozat A felmentvény megadása tárgyában határozat.
2. Elnök választás.
3. Igazgatóság és felügyelő-bizottság választása
4. Az alapszabályok módosítása.
5. Esetleges indítványok.

A közgyűlésen szavazati joguk csak azon részvényeseknek van, akik részvényeiket le nem jart szelvényeikkel együtt a közgyűlést megelőzőleg legalsbb 1 órával az intézet pénztárára letétbe helyezik.

Az évi mérleg az intézet helyiségében közszemlére ki van téve.
Vlăhița-Szentegyházasszalu, 1926 jan. 21.

Az Igazgatóság.

Autótaxi.

Személyautó-fuvar

vállalom.

Szabó István

Strada Prin ul Mircea

(Petőfi-utca) 28. szám.

Eladó ház.

A Principesa Maria (vált Szent Imre)-utcában a „Méhész Egyesület” volt háza két lakrészszel, összesen 7 szobával, 2 konyhával és mellékhelyiségekkel. E háznak hat bolthajtásos, téglapadlója, teljesen száraz, s így mindennemű raktárnak használható pincéje van.

Az udvaron van még egy különálló cseréppel fedett három szobás jókarban levő faház, mely a telekkel együtt adatik el. — Tudakozódni a kiadóhivatalban.

Naponta

friss teavaj, hámozott sárgaborsó és mindennemű száraz főzelék, paradicsom és másfajta konzervek, sajtok, esokoládé különlegességek **HIRSCH IGNÁC** fűszerkereskedőnél kaphatók.

Angol teákban nagy választék.